

İrtibat bürosu tarafından elde edilen faiz gelirlerinden gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16 .01-120[Geç.67- 2016/119]-266589
Tarih	24.08.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[Geç.67-2016/119]-266589 24.08.2017

Konu : İrtibat bürosu tarafından elde edilen faiz gelirlerinden gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Ltd. Güney Kore firmasının irtibat bürosu olarak faaliyet gösterdiğiniz, yasal mevzuat çerçevesinde herhangi bir ticari faaliyette bulunmadığınız, personel maaşlarınız ve idari harcamalarınız için Güney Kore'de bulunan merkeziniz tarafından yılın belirli

dönemlerinde toplu olarak gönderilen tutarın Türkiye'deki banka hesaplarınızda tutulduğu belirtilerek, bu tutarın banka hesaplarında değerlendirilmesi neticesinde elde edilecek faiz geliri üzerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı ile bu gelir için beyanname verilip verilmeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesine göre, Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayanlar, sadece Türkiye'de elde ettikleri kurum kazançları üzerinden vergilendirilmektedir. Türkiye'de elde edilmiş kazancın varlığı ise Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü ve Gelir Vergisi Kanununun 7 ve 8 inci maddelerinde yer alan hükümlere göre belirlenmektedir.

Anılan Kanunun 3 üncü maddesine göre, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun olarak Türkiye'de iş yeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen kazançlar ticari kazanç olarak vergiye tabidir. Ancak, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlarca Türkiye'de yalnızca mal teminine yönelik bir iş yeri oluşturulması veya daimi temsilci bulundurulması ve bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla temin edilen malların Türk iç pazarına sunulmayarak yabancı memleketlere gönderilmesi halinde, teknik olarak Türkiye'de elde edilmiş bir kazançtan söz edilememekte ve vergi doğmamaktadır.

Bu maddede geçen iş yeri kavramı Vergi Usul Kanununun 156 ncı maddesinde, daimi temsilci kavramı ise Gelir Vergisi Kanununun 8 inci maddesinde düzenlenmiştir. "İşyeri", Vergi Usul Kanununda, ticari faaliyetin yapıldığı veya bu faaliyette kullanılan yer; "Daimi Temsilci" ise Gelir Vergisi Kanununda, ticari muameleler ifasına yetkili kimse olarak tanımlanmıştır.

Diğer taraftan; irtibat büroları, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde yer alan düzenlemelere göre kurulmakta ve faaliyet göstermektedir. Mevcut yasal düzenlemelere göre irtibat büroları Türkiye'de ticari ve diğer gelir getirici faaliyetler ile izin konusu dışında bir faaliyette bulunamamakta, kar elde edip transfer edememekte ve bütün masraflarını yurt dışından getirecekleri dövizlerle karşılamak zorunda bulunmaktadır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında;

"Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark,

b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ile itfa bedeli arasındaki fark,

c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan),

d) Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler,

Üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yaparlar. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki mükellefler ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artışı kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için bu oran % 0 olarak uygulanır." hükümleri yer almaktadır.

Anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında da, bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmış olup, (5) numaralı fıkrasında ise "Gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmaması (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemez. Şu kadar ki, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi

kapsamına giren kurumlar ile Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan borsa yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının elde ettikleri kazançlar üzerinden (1) ve (4) numaralı fıkralar uyarınca tevkifat yapılmaz." hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, Geçici 67 nci maddenin (4) numaralı fıkrası kapsamındaki bazı tevkifat oranları, 1/1/2013 tarihli ve 28515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Karar ile hesabın vadesine ve türüne göre %10 ile % 18 arasında değişen oranlarda uygulanmak üzere yeniden tespit edilmiş bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde yer alan düzenlemelere göre bir irtibat bürosu olarak kurulmuş olmanız, ticari ve diğer gelir getirici faaliyetler ile izin konusu dışında bir faaliyette bulunmamanız halinde nezdinizde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesisine gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, yukarıdaki şartlara uygun bir şekilde kurulmak ve faaliyet göstermek kaydıyla irtibat büronuzda yapılacak harcamalar için kullanılmak üzere yurt dışından getirdiğiniz dövizin bankada vadeli mevduat hesabına yatırılmasından elde edilen faiz geliri, yurt dışına transfer edilmeksizin irtibat büronuzun harcamaları için kullanılması halinde, diğer gelir getirici faaliyet olarak değerlendirilmeyecek olup, bu gelirleriniz dolayısıyla beyanname vermeniz gerekmeyecektir.

Ayrıca, Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası hükmü gereği söz konusu faiz gelirleri üzerinden anılan maddenin (4) numaralı fıkrası kapsamında 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile vadelere ve hesap türüne göre belirlenmiş olan oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 1/1/1987 tarihinden itibaren uygulanmakta olan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Diğer Bazı Hususları Düzenleme Anlaşması"nın "Faiz" başlıklı 11 inci maddesi,

"1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devlet mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, kendisine ödemede bulunulan kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki miktarları aşamayacaktır.

a) İki yılı aşan borçlarda ve alacak taleplerinde ödenen faizin gayrisafi tutarının % 10'u;

b) Diğer bütün durumlarda faizin gayrisafi tutarının % 15'i."

hükümlerini öngörmektedir.

Bu çerçevede, irtibat büronuzca gecelik veya aylık mevduat hesaplarından faiz geliri elde edileceği dikkate alındığında, söz konusu gelirlerin, anılan maddenin 2(b) fıkrası uyarınca %15 oranında tevkifata tabi tutulması gerekmektedir.

Anlaşmanın "Çifte Vergilendirmeyi Önleme"ye ilişkin 22 inci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü gereğince, söz konusu ödemeler için Türkiye'de bu şekilde ödenen vergi, Kore'de ödenecek bu gelire ilişkin vergiden mahsup edilmek suretiyle aynı gelir üzerinden iki defa vergi alınması önlenmiş olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026